

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Autor: mgr Barbara Wąsik

Tytuł: Troska siostrą kobiety. Egzystencjalne i powszednie problemy powieściowych bohaterek polskich autorek *minorum gentium* w drugiej połowie XIX w.

Promotor: Prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz

Słowa kluczowe (max 5): powieść kobieca II poł. XIX wieku; pisarki *minorum gentium*; codzienne życie; niezależność kobiet; męska dominacja

Streszczenie (max 1400 znaków)

Celem pracy jest opis najbardziej rozpowszechnionych wśród bohaterek literackich sposobów postrzegania zjawisk „troski” i „troszczenia się”. Założyłam przy tym, że obraz, który uzyskam – ze względu na typ tekstów, które analizuje, czyli popularne powieści kobiece, ze swej istoty przedstawiające realia i zdarzenia dla odbiorczyń prawdopodobne – pozwoli mi odtworzyć rzeczywiście funkcjonujące w badanym okresie sposoby myślenia na temat społecznych zadań kobiety.

We *Wstępie* omówiłam temat, cel i charakter pracy, problem powieści jako źródła historycznego, bazę materiałową (78 dobranych losowo tekstów z lat 1865-1905 różnych autorek), metodę doboru próby i metodę analizy. W rozdziale I zaprezentowałam sposób rozumienia pojęcia „troska”, a w czterech kolejnych opisałam – odwołując się najpierw do doświadczeń bohaterek wywodzących się z podobnych środowisk co antycypowane czytelniczki – troski okresu dojrzewania, okresu dorosłości oraz występujące w jesieni życia i starości; na koniec zaś – troski bohaterek ze środowisk kulturowo dla nich obcych. W Podsumowaniu przedstawiłam typologię bohaterek literackich oraz opisałam ewolucję ich postaw. Rzadko analizowały one problemy egzystencjalne, skupiały się na zmaganiach z troskami o charakterze codziennym, ale zmierzały w kierunku stopniowej emancypacji, hamowanej nie tylko przez mężczyzn, starających się zachować *status quo*, ale i przez znaczną część kobiet (głównie kobiety starsze, wychowane w tradycji męskiej dominacji, a także przez kobiety młode bojące się wysiłku i ryzyka). Całość zamyka wyselekcjonowana Bibliografia.